

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТАТА НА ЦАРИНСКАТА УПРАВА
ЗА ФЕВРУАРИ 2009 ГОДИНА

Март 2009 година

I. Зајакнување на институционалниот капацитет

1. Во текот на февруари претставници на Конзорциумот ИТА@МАС (имплементатор на проектот за набавка на електронски систем за обработка на царински декларации) престојуваа во Царинската управа со цел да извршат увид и проценка на тековната состојба, како и за да предложат план и оперативна програма на компонентите од договорот. Во оваа фаза на реализација се извршени и консултации за дефинирање на конечната техничка спецификација.

Имплементацијата на договорот за набавка на новиот царински софтвер претставува дел од процесот на модернизација на царинското работење, за реализација на заложбите за забрзување на протокот на стоки, исполнување на високи информатичко телекомуникациски стандарди и создавање на можност за поврзување со царинските информативни системи на земјите членки на Европската унија.

2. Царинската управа донесе измена на Упатството за оценување на критериумите за висината на износот на општата гаранција (бр.10-6096/1 од 17.04.2007 година), со кое се врши намалување на потребниот минимален капитал на барателот, потребен за исполнување на еден од критериумите за доверливост и финансиска стабилност.

Согласно измената на Упатството, вкупниот капитал на барателот за изземање од обезбедување, односно гаранција на царински долг кој би можел да настане, треба да е поголем од триста илјади евра во денарска противвредност, потврден во финансиските извештаи ревидирани од независен ревизор, наместо досега пропишаниот износ од еден милион евра.

3. Предложените мерки на Царинската управа за забрзување на царинските постапки и за стимулирање на економијата, станаа дел од предлог втората фаза на проектот на Владата на Република Македонија „Регулаторна гилотина“. Се очекува во текот на месец март да бидат официјализирани со Заклучок на Владата на Република Македонија. Со нивна примена се очекува да се постигне забрзување на протокот на стока, како и значителни олеснувања за економските оператори во време на глобална економска криза.
4. Владата на Република Македонија донесе Одлука со која се овозможува увоз на 500 тони доматно пире по намалени увозни давачки од 50% на 20%. Со ова се овозможуваат дополнителни олеснувања на производителите кои го користат доматното пире како репроматеријал за производство на готови производи. Доматното пире може да се увезе од било која земја и под услови кои им одговараат на увозниците. Со тоа ќе се обезбеди доволна количина на репроматеријал со пониски увозни давачки, со што ќе им се помогне на производителите кои го користат овој репроматеријал во своето сопствено производство.
5. Во текот на февруари се изврши тестирање на електронскиот систем за раздолжување на новите царински пломби. Тестирањето беше успешно, така што се очекува во месец март да започне официјална примена на новите сигурносни царински пломби. Со нивна примена, ќе се зголеми безбедноста на пратките со царинска стока во сите постапки (транзит, извоз и увоз), и ќе се елиминираат ризиците во царинските постапки кои произлегуваат од застарениот систем на пломбирање кој се потпира врз оловни пломби и клешти.

6. Во февруари 2009 година Царинската управа наплати вкупно 3.432 милиони денари (56,2 милиони евра) на име увозни давачки приходи, што е за 11% помалку во однос на оствареното во истиот период 2008 година.

Од вкупно наплатените увозни давачки, на име царина и други царински давачки во февруари 2009 година се наплатени 428 милиони денари (7 милиони евра) што е 9% повеќе од истиот период 2008 година.

Наплатените приходи од ДДВ во февруари 2009 година изнесуваат 2.929 милиони денари (48 милиони евра), што е 11% помалку од истиот месец во 2008 година.

Наплатените приходи од акциза во февруари 2009 година изнесуваат 60 милиони денари (приближно 1 милион евра), што е за 17% помалку во однос на 2008 година.

Наплатените приходи од надоместоци изнесуваа 14 милиони денари (229 илјади евра) кои во споредба со јануари 2008 година се повеќе за 35%.

Намалувањето на наплатените вкупни приходи, за 11% во февруари 2009 година во однос на 2008 година е пред сè поради намалениот увоз кој гледано преку бројот на регистрирани увозни царински декларации е помал за 15%.

II. Административен капацитет

7. Во февруари 2009 година Царинската управа учествуваше во организација на следниве обуки, работилници, семинари и работни средби:
- во соработка со МВР организирани се три еднодневни обуки за ракување со огнено оружје и боево гаѓање наменети за царински службеници од Секторот за контрола и истраги,
 - за вработените во Секторот за административни и технички работи и назначените диспечери по царинарници одржани се две обуки за користење на апликацијата за GPS,
 - организирана обука за Оперативната инструкција за системот за оценување на работата на царинските службеници за Царинарница Битола,
 - во врска со активностите за запознавање на царинските службеници со новодонесените упатства поврзани со секојдневното работење во Царинарница Битола се одржа обука за примена на Упатството за вршење на селективни контроли во царинското работење,
 - организирани 5 идентични обуки за користење на апликацијата за работното време,
 - во соработка со Управата за јавни приходи, како дел од проект на ЕУ, организиран е семинар за Методологија на супервизија и инспекциска постапка,
 - организирани се две обуки за користење на апликацијата за е – систем за раководење со документи,
 - во врска со активностите за запознавање на царинските службеници со новодонесените упатства поврзани со секојдневното работење, беше одржана обука за примена на Упатството за вршење службени патувања и Упатството за остварување на прекувремена работа,
 - во соработка со Секретаријатот за европски прашања беше организирана работилница за проекти е-влада во Македонија и најдобри ЕУ практики на која учествуваше еден претставник од Царинската управа,

- организирана е обука за основни компјутерски вештини, и
- во соработка со Амбасадата на САД во Република Македонија еден претставник од Царинската управа учествуваше на меѓународниот семинар за посредување при стоки за двојна намена.

На гоеренаведените настани (вкупно 19) учествувале 372 царински службеници, во времетраење од 726 часа. Просечното времетраење на обука за вработените кои посетувале обука е 1,95 часа, додека просечното времетраење на обука за секој вработен е 0,65 часа.

III. Интегритет и борба против корупција

8. Во февруари 2009 година, врз основа на различни сознанија и примени информации, беа реализирани 11 внатрешни истраги во организационите единици на Царинската управа. За спроведените истраги изготвени се 3 извештаи со заклучоци за постоење основани сомненија дека царинските работници работеле спротивно на законските одредби, како и 8 извештаи во кои не е утврдено повреда на позитивните законски прописи од страна на царинските службеници. Истиот месец инспекторите од Одделението за внатрешна инспекција во две царински испостави (Гевгелија и Тетово) изврши контрола на негативно одговорените предмети од верификацијата на доказите за потекло. Инспекторите извршија увид на начинот на постапување на Царинска испостава Штип околу преземање мерки по конкретни ЕЦД-а, како и контрола за ненавремено активирање на инструментите за обезбедување на царински долг на одредени царински обврзници. За направените контроли изготвени се 5 извештаи, доставени до надлежните раководители и Секторот за контрола и истраги.
9. Во истиот месец, реализирани се 21 дисциплинска постапка против 20 царински службеници, од кои во 7 случаи е изречена мерка парична казна, во 13 случаи е запрена дисциплинската постапка, а престанок на работен однос со отказ е изречена за 1 царински службеник.
10. Во февруари 2009 година во Царинската управа беше спроведена внатрешна ревизија за наплатата на побарувањата врз основа на користење на услуги за користење на царинскиот информативен систем (според тарифата до крајот на 2007 година). Со ревизијата се констатирани 2 наоди и дадени се 3 препораки за постапување.

Согласно правилникот за форма, содржина и начинот за доставување на изјави за квалитетот и состојбата на внатрешните контроли, пропишан од страна на Министерството за финансии, изготвен е годишниот извештај за извршените ревизии и активности на Одделението за Внатрешна ревизија во Царинската управа за 2008 година.

IV. Транспарентност

11. Во февруари 2009 година преку отворената царинска телефонска линија (број 197) се примени вкупно 4.736 повика или во просек 169 повици на ден и тоа:
 - 3 повици се А класа (информации за кои се бара неодложна акција од страна на испостава или мобилна екипа) и по кои се превземени,

- 6 повици се В класа (информации кои бараат понатамошни дополнителни испитувања од други одделенија во Секторот за контрола и истраги или од други одделенија во Царинска управа), проследени до одделение за разузнавање и истраги за дополнителна обработка,
- 17 повици Ј класа (информации проследени до Сектор за професионална одговорност, а кои се однесуваат на жалби на граѓани за коруптивно и непрофесионално работење на царинските работници. Од досегашните анализи констатирано е дека само 10% од овие информации имаат завршница, додека останатите 90% не содржат доволно податоци за покренување на истрага и се оквалификувани како неосновани.

До Гранична полиција се упатени 108 барања за асистенција, проверка на лица/возила за остварен влез или излез, а до Дежурниот центар за состојби при Бирото за безбедност на Министерството за внатрешни работи се упатени седум барања и добиен е соодветен одговор.

12. Во февруари 2009 година на официјалната интернет страна на Царинската управа објавени се 94 информации на македонски, англиски и албански јазик, додека на интранет порталот континуирано се објавуваат информации за вработените во Царинската управа.

V. Спречување на нелегален увоз, извоз и транзит на стока и заштита на права од интелектуална сопственост

13. Врз основа на разузнавачки информации и анализа на ризикот, специјалните мобилни единици на Царинската управа во февруари 2009 година извршија преглед на 403 камиони, 278 автобуси, 259 автомобили или на вкупно 940 возила на граничните премини и во внатрешноста, а Службата за мобилни скенери изврши 1.480 скенирања на 1.315 товарни моторни возила, 53 автобуси и 112 патнички моторни возила при што се заплени разни стоки (акцизна стока, текстил, како и фалсификувана стока од повеќе трговски марки).

Истовремено, и царинските службеници на граничните премини и во внатрешните царински испостави спречија повеќе обиди за криумчарење, при што се заплени над 380.000 парчиња трговски стоки или над 150 видови трговски стоки:

- 939.185 парчиња цигари
 - 15.060 парчиња запалки
 - 8.164 парчиња бижутерија
 - 2.590 лампони и украси
 - 2.352 парчиња разновидни текстилни производи
 - 1.500 ваучери за мобилен телефон
 - 1.200 парчиња крпи
 - 800 парчиња ловечка муниција
 - 680 пара очила за сонце и 650 футроли за очила
 - 400 филмови за фотоапарат
- и голема количина најразновидни производи за домаќинство

При спроведена царинска контрола на патничко моторно возило, пријавено за влез во Република Македонија на граничниот премин Блаце (македонско – косовска граница) на 10.02.2009 година, пронајдени се непријавени 30.800 парчиња цигари. Непријавената стока, која била сокриена во делот на моторот и под седиштата, е одземена и против сторителот, е поведена прекршочна постапка. На истиот премин царинските работници извршија заплена на цистерна со

фалсификуван број на шасија, како и на поголема количина најразновидна стока: 1.500 ваучери за мобилни телефони; 236 пара панталони и голема количина разни текстилни производи; 22 парчиња златен накит (ѓердани, прстени, белегзии и синџирчиња), со вкупна тежина од 270 грама и вредност 198.978,00 денари.

—

На 26.02.2009 година, на граничниот премин Меџитлија (македонско - грчката граница) по претходен договор со две физички лица, царински службеник овозможил да се избегне царинската контрола на комбе марка Мерцедес Спринтер со битолски регистарски таблички и да се пренесе поголема количина текстилна стока и цигари во вкупна вредност од околу 1 милион денари (16,4 илјади евра). Истражниот суд во Битола на царинскиот службеник му определи мерка притвор во траење до 30 дена. Од страна на Министерството за внатрешни работи поднесена е кривична пријава против царинскиот службеник и лицата кои се занимавале со транспорт на стоката, поради основано сомнение дека е сторено кривично дело кријумчарење.

Царинските работници на граничниот премин Табановце (македонско-српската граница) пронајдоа и запленија значителна количина непријавена стока и тоа: 364 парчиња на разни електротехнички производи (копчиња, прекинувачи, индикатори, грејачи за бојлер) и 790 парчиња на делови за врати (рачки, брави и прибор), 277 сетови за маса (чаршави, салвети и др.), 154 керамички плочи за надгробни споменици и прибор за обработка на истите (боја и игли за гравирање), 40 пара пластични калани за изработка на обувки.

При спроведување на рутински контроли во внатрешноста на Република Македонија царинските работници од Одделението за оперативни работи при Царинската управа откри 4.154 парчиња различна стока, за која сопствениците на не поседувале никаква документација за платени увозни давачки. Стоката, која се состои од текстилни производи, накит и друга техничка стока била пронајдена во две комбиња марка Форд Транзит со македонски регистарски ознаки, кои претходно оствариле влез во Македонија преку граничниот премин Деве Баир (македонско - бугарската граница).

14. За откриените обиди за недозволен пренос на стока, како и за останатите недозволености постапувања, до Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа се доставени 201 барања за поведување на прекршочна постапка, од кои: 21 барања по прекршочна пријава за возила доставени од Министерството за внатрешни работи, 37 барања по записник за царински прекршок доставени од Секторот за контрола и истраги, 120 барања по записник за царински прекршок доставени од царинските испостави, а останатите 23 се вратени предмети од Основните судови кои со решенија се огласуваат за ненадлежни. Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа во февруари реши 24 предмети во редовна и итна постапка и за истите изрече глоба во вкупен износ од 1,1 милион денари (околу 18 илјади евра) и ја одзеде стоката предмет на царински прекршок.
15. Во текот на февруари Царинската управа издаде 219 покани за плаќање на глоба, односно изрече мандатни казни на сторителите на царински прекршоци во вкупен износ од околу 2,5 милиони денари (околу 40,5 илјади евра).

16. Во февруари 2009 година Царинската управа донесе 165 решенија за дополнителна наплата на помалку пресметан царински долг во вкупен износ од 3,2 милиони денари (околу 52,5 илјади евра).
17. Во овој месец се извршени дополнителни контроли по разни основи во 24 трговски друштва, врз основа на кои се изготвени 19 предлози за дополнителна наплата на помалку пресметан царински долг во вкупен износ од 941.447 денари.
18. Царинската управа до основните јавни обвинителства, во текот на февруари поднесе 14 пријави за покренување за кривична постапка против 16 физички лица и 2 правни лица.

Основите за поднесување на кривични пријави во февруари 2009 година се следните: криумчарење, поднесени вкупно 7 кривични пријави против 8 физички лица, производство и пуштање во промет штетни средства за лекување, поднесена е 1 пријава против едно физичко лице, транспорт и промет со акцизна стока без бандероли, поднесени се 4 кривична пријава против против 5 физички лица, царинска измама, поднесени се 2 кривични пријави против 2 физички лица и 2 правни лица. Вкупната вредност на стоката предмет на кривично дело изнесува 1,7 милиони денари (околу 28 илјади евра), ненаплатените односно избегнатите царински давачки изнесуваат 3,6 милиони денари (околу 59 илјади евра).

19. Во февруари 2009 година Царинската управа интервенираше во 6 случаи за индицирани обиди за повреда на право од интелектуална сопственост и привремено задржа 11.239 парчиња различна стока.

Најголем дел од привремено задржаната стока ја сочинуваат:

- 4.595 парчиња парфеми, парфеми и стикови (сет), тоалетна вода,
- 3.576 парчиња патики,
- 1.776 парчиња текстил (тренирки, блузи, долен веш),
- 513 парчиња разна стока (привезоци, каиши со токи, ташни, алки),
- 400 парчиња филмови за фотоапарат,
- 379 парчиња резервни делови.

Во периодот од 01.02.2009 до 28.02.2009 година е поднесено едно ново барања за преземање на царински дејства според Законот за царински мерки за заштита на права од интелектуална сопственост и тоа за трговската марка: BMG IMPEX 444 A EXTRA QUALIT. Исто така во овој период беше одобрено и продолжување на рок за наредната година за една трговска марка која беше регистрирани од минатата година и тоа за TM CONVERSE.

Во февруари 2009 година се донесени одобренија за уништување за 919 парчиња фалсификувана стока.

V. Меѓуинституционална, меѓународна соработка и проекти

20. Во врска со подготовките за добивањето на акредитација на Република Македонија за самостојно управување со ИПА фондовите, на 16 февруари 2009 година, претставници на Министерството за финансии извршија ревизија на подготвеноста на Царинската управа за техничка имплементација на ИПА

Проектите. Заклучоците од оваа ревизија се дека во голема мера се исполнети барањата на Европската комисија, како што се:

- квалификуван персонал со соодветни знаења ,
- доволен простор кој исполнува безбедносни и сигурносни стандарди за чување и архивирање на документите,
- овозбеден електронски back up систем за заштита на податоци.

21. Во врска со потпишанот Меморандум за воспоставување на советодавна врска и соработка и Меморандум за формирање на Советодавно тело, во февруари се одржа првиот состанок на кој присуствуваа сите претставници потписнички на Меморандумот (Царинската управа, Стопанска комора на Македонија, Сојузот на стопански комори на Македонија, Стопанска комора на Северозападна Македонија, МАКАМТРАНС- Асоцијација на независни синдикати на камионски транспортери, СИЗ „Македонија сообраќај“ А.М.Е.Р.И.Т и Групацијата на меѓународни шпедитери и логистички оператори). На овој состанок се основаше Советодавното тело со именување по двајца претставници од сите потписници на Меморандумите, а беа избрани координатор и заменик координатор на Советодавното тело.

На овој состанок Царинската управа ја покренала иницијатива за измена на Царинскиот закон во делот на застапување, а воедно изврши и презентација на предложените модули во EXIM системот. Од страна на учесниците беа дадени предлози за организирање на меѓусебни обуки. Согласно Меморандумот, Советодавното тело ќе заседава еднаш месечно, а по потреба и почесто.

22. Царинската управа на Република Македонија, во соработка со Проектите на УСАИД за е-Влада и Деловно опкружување (подржувачи на проектот) организира серија обуки за деловните субјекти за користење на Едношалтерскиот електронски систем за дозволи за увоз и извоз и квоти (www.exim.gov.mk), со цел претставување на придобивките, како и поттикнување на неговото активно користење од страна на деловната заедница на Република Македонија. Обуки беа одржани во Скопје, Битола и Струмица и беа посетени од околу 250 претставници на деловната заедница.

Преку примената на едношалтерскиот систем се овозможува, по електронски пат, македонските компании кои се вклучени во надворешната трговија да поднесуваат барања, како и да добиваат дозволи за увоз, извоз и транзит од надлежните институции во земјата кои ги издаваат истите, како и да аплицираат за добивање тарифни квоти.